

ПРАМАЯ ЛІНІЯ

ПАРАІМСЯ З АЛЕРГОЛАГАМ

Сёння кожны пята жыхар Зямлі церпіць ад розных алергічных праяў. Вядома больш за 20 тысяч алергенаў. І на кожны з іх арганізм чалавека рэагуе па-свойму. Алергія — гэта не абавязкова цяжкі захворванні, напрыклад, бронхіальная астма, але і іншыя хваробы, якія значна зніжаюць якасць жыцця людзей. Алергікі, і не толькі яны, змогуць задаць свае пытанні **галоўнаму алерголагу рэспублікі, кандыдату медыцынскіх навук, дацэнту кафедры алергалогіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі Людміле Вячаславаўне МАСЛАВАЙ.** «Прамая лінія» з яе ўдзелам пройдзе **30 кастрычніка, у аўторак, з 14.00 да 15.30.** Папярэднія пытанні задаваць па нумарах: (8017) 287 18 29 — Святлане Барысенцы і (8017) 287 18 36 — Вользе Шаўко.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

23 КАСТРЫЧНИКА 2007 г.
АЎТОРАК
№ 202 (26067)

Кошт 380 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 3 9 ЖНІУНЯ 1917 Г.

У Беларусі будуць пабудаваны новыя заводы ў сферы дрэваапрацоўкі

Гэта прадугледжана **Указам № 529 «Аб некаторых мерах па развіцці дрэваапрацоўчай прамысловасці»**, які 18 кастрычніка падпісаў прэзідэнт Беларусі **Аляксандр Лукашэнка.**

Згодна з дакументам у Беларусі будзе ажыццэўлена будаўніцтва новых заводаў па вытворчасці драўнянаструктурных і ламіраваных пліт таўшчынёй ад 2 да 6 мм магутнасцю 30 тыс. куб. м (ААТ «Фандак», ААТ «Мазырдрэў»), пліт сярэдняй шчыльнасці таўшчынёй ад 2 да 8 мм магутнасцю 30 тыс. куб. м (ААТ «Барысаўдрэў»), ААТ «Мастоўдрэў») і таўшчынёй ад 6 да 40 мм магутнасцю 100 тыс. куб. м (ААТ «Гомельдрэў», ААТ «Віцебскдрэў»), драўнянаструктурных пліт палепшанай якасці таўшчынёй ад 10 да 40 мм магутнасцю 250 тыс. куб. м (ААТ «Івацэвіцкі», піпматырыялаў і каркасных дамоў (ААТ «Гомельдрэў»), а таксама будаўніцтва міні-ЦЭЦ (ААТ «Фандак»).

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка накіраваў прывітанне ўдзельнікам Дзён культуры Арменіі ў Беларусі

«Узаемавыгаднае супрацоўніцтва нашых краін з кожным годам развіваецца ўсё больш актыўна, расце ўзаемны інтарэс у палітычнай, эканамічнай і сацыяльнай сферах, умацоўваецца дружба народаў Беларусі і Арменіі», — гаворыцца ў прывітанні.

На думку Аляксандра Лукашэнка, правядзенне сёлетніх Дзён культуры з'яўляецца важнай падзеяй у рамках двухбаковых адносін.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт павіншаваў...

...**Мікалая Бардзюжу з днём нараджэння**

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 20 кастрычніка павіншава генеральнага сакратара Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы Мікалая Бардзюжу з днём нараджэння.

...**Кардынала Казіміра Свэнтака з днём нараджэння**

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 21 кастрычніка павіншава Апостальскага адміністратара Пінскай епархіі Кардынала Казіміра Свэнтака з днём нараджэння.

«Дзякуючы сіле веры, што прайшла ўсё выпрабаванні адданасці пастырскому прызначэнню, Вы здоблілі павяг грамадзян нашай краіны. І сёння высокі аўтарытэт і багаты жыццёвы вопыт першага ў Беларусі Кардынала запатрабаваны Касцёлам і грамадствам», — адзначаецца ў віншаванні.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Каля 70 працэнтаў «новых» пенсіянераў прадаўжаюць працаваць

Аб гэтым паведаміла **карэспандэнт БЕЛТА** начальнік **галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валяціна Каралёва.**

У цэлым за восем месяцаў гэтага года пенсія назначана амаль 78,5 тыс. чалавек. З іх на пенсію па ўзросту выйшлі больш як 60,3 тыс. чалавек, прычым больш як 15,6 тыс. мужчын і амаль 27,1 тыс. жанчын не пакінулі свае рабочыя месцы. Пенсія за выслугу гадоў назначана больш як 1,4 тыс. чалавек, з іх прадаўжаюць працоўную дзейнасць 195 мужчын і 803 жанчын.

На 1 верасня агульная колькасць атрымальнікаў пенсій у органах працы, занятасці і сацыяльнай абароне дасягнула 2 млн 420 тыс. чалавек. Працоўныя з'яўляюцца 533 тыс. пенсіянераў — каля 22 працэнтаў ад іх агульнай колькасці.

Аляксандра ЧАРНЯК: «МНОГІЯ, НА ЖАЛЬ, НЕ ВЕДАЮЦЬ, ШТО СЁННЯ МОЖА ПОШТА...»

«Звязда» паведамляла ўжо: 9 кастрычніка — «свята, якое святкуе свет» — **дзень пошты.** Якія паслугі прапаноўваюць сваім кліентам беларускія паштавікі, на якіх тарыфах, як гарантыя захавацца нашых адпраўленняў, як прыжываецца новае... Пра гэта і многае іншае падчас **чарговай «прамой лініі»** расказвала генеральны дырэктар РУП «Белпошта» **Аляксандра Чарняк**, а распытваў яе **радыёжурналіст Максім Углынян** і **карэспандэнт «Звязды» Валяціна Доўнар.**

— Аляксандра Іванаўна, перад святкам ужо завячыла падводзіць нейкія вынікі... Калі гаварыць аб асноўных паказчыках работы вашага прадпрыемства, за 9 месяцаў 2007 года ў параўнанні з леташнімі — павялічылася колькасць паштовых адпраўленняў, аказаных паслуг?

— Адназначна на гэтае пытанне, відаць, не адкажаш. Тут, як у вядомым правіле: адны дзверы зачыняюцца, значыць, недзе — адчыняюцца другія. І галоўнае тады не разгубіцца, знайсці іх. Што я маю на ўвазе? Зараз, напрыклад, назіраецца тэндэнцыя да зніжэння колькасці адпраўленняў пісем, тэлеграм. Яно і зразумела, у людзей ёсць камп'ютары — ёсць электронная пошта. Да таго ж у любую хвіліну можна пазваніць. У тым ліку і на сотавыя...

Колькасць іх (дакладней, вядома ж, колькасць карыстальнікаў мабільнай сувязі) у апошнія гады імкліва расце. І, зразумела ж, кожнаму, купіўшы тэлефон, трэба недзе падключыцца, трэба аплачваць паслугі. Дзе? Чалавек сёння не хоча марна траціць свой час. А пошта — бліжэй да кожнага, да ўсіх: на тэрыторыі краіны без малага чатыры тысячы аддзяленняў паштовай сувязі...

Такім чынам наша прадпрыемства стала адным з найбуйнейшых у краіне афіцыйных дылераў усіх сотавых аператараў. Адсюль — досыць высокія тэмпы росту гэтых паслуг.

Параўнальна новы і перспектывны накірунак работы — супрацоўніцтва з банкамі. У нас, у аддзяленнях паштовай сувязі, зараз можна атрымаць інфармацыю аб умовах Kredyтавання. Патрабні чалавеку «хуткія грошы», — значыць нашы работнікі дапамогуць аформіць усе неабходныя ў гэтым выпадку дакументы, дашлюць іх у банк. Калі там пытанне аб выдзяленні Kredyтавання, мы будзем рады, на пошце кліент атрымае Kredyтны карту.

і потым, бо вяртаць пазыку можна будзе там жа, дзе і атрымаў — на пошце. Прычым, звычайна, не абавязкова на сваёй — на любой у нашай краіне, што, зразумела ж, зручна для насельніцтва, для нашых кліентаў.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Таму Беларусі будуць пабудаваны новыя заводы ў сферы дрэваапрацоўкі. Гэта прадугледжана Указам № 529 «Аб некаторых мерах па развіцці дрэваапрацоўчай прамысловасці», які 18 кастрычніка падпісаў прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

«Шведава крыніца», альбо «кіпячы калодзеж» называюць гэты сакральна-гістарычны лясны кутчак каля вёскі Любана Слаўгарадскага раёна. 80-гадовы жыхар Іван Міхайлавіч Кавалёў наведваецца сюды, каб не згубілася старажытная традыцыя, не парвалася нітка часу і памяці. Адно з паданняў, што дайшло да нашых дзён, гаворыць: у гэтым месцы стаялі шведскія войскі напярэдні вайсковыя падарожжы, і наступным годзе славаўтай бітве спаўняецца 300 гадоў! Ёсць яшчэ адна легенда-паданне пра тое, як праяжджаў тут багаты чалавек. Шум крыніцы быў настолькі вялікі, што коні спалохаліся і ледзь не забілі гаспадара. Тады пан загадаў кінуць у крыніцу вялікі камень. Ад гэтага крыніца сціхла і застаўся ад яе невялікі струмень.

Былы жывапісец Іван Кавалёў верыць у шведска-лясонскія крыніцы і сам сабе і прыяцелям і паставіў тут некалькі абрачальных крыжоў.

Павелічэнне гранічных адпускных цэнаў — паэтапнае і абавязковае для ўсіх

Як паведамілі рэдакцыі ў Міністэрстве эканомікі, у сувязі з павышэннем цэнаў на малочную сыравіну і ў мэтах недопадунення пагаршэння фінансаванага стану перапрацоўчых прадпрыемстваў, забеспячэння своечасовай разліку за сельгасарганізацыямі за малака, прадугледжана пастапнае павелічэнне адпускных цэнаў на малака, кефір, смятану і тварог у кастрычніку і лістападзе ў сярэднім на 3 працэнты, у снежні — на 2 працэнты. На іншыя віды малочнай прадукцыі, на якія не прадугледжана дзяржаўнае рэгуляванне цэнаў (масла, сыры, малочныя дэсерты і інш.) малакаперапрацоўчым арганізацыям, аб'яўленам і Мінскаму гарвыканкаму рэкамендавана паводзіць аналагічныя пастапнае змяненне цэнаў на працягу чэрвёрга квартала года да 2—3 працэнтаў у месца, у тым ліку на сыры ў кастрычніку — да 5 працэнтаў.

На пшанічную муку для хлебапечэння, хлеб і хлебабулачныя вырабы зернепрацоўчым і хлебабарярным арганізацыям зараз у мэтах кампенсацыі падарожжя зьяўляюцца перамогу на пазачарговых выбарах у парламент апазіцыйнай правай партыі «Грамадзянская платформа». Пра гэта сведчаць абнародаваныя ў панядзелак звесткі з 73 працэнтаў выбарчых участкаў. Чакаецца, што новым кіраўніком урада Польшчы стане лідар партыі Дональд Туск.

Паводле папярэдняй інфармацыі, ГП атрымала 41,24 працэнта ўсіх галасоў, партыя «Закон і справядлівасць» — 32,19 працэнта, блок «Левыя сілы і дэмакратыя» — 13 працэнта, а Польшка сляянская партыя — 9,17 працэнта. Польшка СМІ, якія называюць Дональда Туска «актывістам практычна ўсіх анітыкамуністычных кампаній апошніх гадоў», адзначаюць, што «яго вылучае разумны кансерватызм». Дональд Туск нарадзіўся 22 красавіка 1957 года ў Гракшэ, з'яўляецца этнічным кашубам (нацыянальная меншасць, якая пражывае ў паўночна-ўсходніх раёнах Польшчы), айтар звыш 200 друкаваных работ. Яго кнігі «Быў сабе Гданьск», «Гданьск-1945» і «Стары Сопат» вельмі папулярныя ў Польшчы. Захапляецца футбалам і фатаграфіяй. Валодае англійскай і нямецкай мовамі. Жанаты. Мае сына і дачку.

У Польшчы перамагла «Грамадзянская платформа»

Афіцыйныя даныя дзяржаўнай выбарчай камісіі Польшчы пацвярджаюць перамогу на пазачарговых выбарах у парламент апазіцыйнай правай партыі «Грамадзянская платформа». Пра гэта сведчаць абнародаваныя ў панядзелак звесткі з 73 працэнтаў выбарчых участкаў. Чакаецца, што новым кіраўніком урада Польшчы стане лідар партыі Дональд Туск.

Паводле папярэдняй інфармацыі, ГП атрымала 41,24 працэнта ўсіх галасоў, партыя «Закон і справядлівасць» — 32,19 працэнта, блок «Левыя сілы і дэмакратыя» — 13 працэнта, а Польшка сляянская партыя — 9,17 працэнта. Польшка СМІ, якія называюць Дональда Туска «актывістам практычна ўсіх анітыкамуністычных кампаній апошніх гадоў», адзначаюць, што «яго вылучае разумны кансерватызм». Дональд Туск нарадзіўся 22 красавіка 1957 года ў Гракшэ, з'яўляецца этнічным кашубам (нацыянальная меншасць, якая пражывае ў паўночна-ўсходніх раёнах Польшчы), айтар звыш 200 друкаваных работ. Яго кнігі «Быў сабе Гданьск», «Гданьск-1945» і «Стары Сопат» вельмі папулярныя ў Польшчы. Захапляецца футбалам і фатаграфіяй. Валодае англійскай і нямецкай мовамі. Жанаты. Мае сына і дачку.

У межах акцыі ААТ «Белаграпрамбанк»: растуць дзеці — растуць уклады

Мінская гарадская дырэкцыя ААТ «Белаграпрамбанк» павіншавала з днём нараджэння самых маленькіх кліентаў — удзельніку акцыі «Расці вялікі!», якія нарадзіліся ў кастрычніку.

Менавіта гэты месяц аказваецца самым багатым на дні нараджэння тых, пра чыю стабільную фінансавую будучыню паклапаціліся бацькі. Таму Белаграпрамбанк спланваў правядзенне агульнага, урачыстага Дня імянінніка адрозна для 13 тысяч дзецей. Дзеці атрымалі не толькі ўласна высьцелыя віншаванні ў вершак, але і рэзультатны падарункі — ад самога банка і яго партнёраў. У прыватнасці, КВУП «Мінскхлебпрам» парадаваў імяніннікаў прысмакамі, а кампанія «Малыня» — мяккімі цацкамі.

Кожнае са 136 аддзяленняў ААТ «Белаграпрамбанк» само вырашае, калі і якім чынам віншаваць сваіх удзельніку акцыі «Расці вялікі!». У любым выпадку ўсе дзеці, на чые імя адкрыты грашовыя ўклады, абавязкова атрымліваюць падарункі да дня нараджэння. Зараз удзельнікам акцыі з'яўляюцца звыш 2,5 тысячы дзецей ва ўзросце ад некалькіх месяцаў да 16 гадоў. Варта нагадаць, што далучыцца да акцыі «Расці вялікі!» яшчэ мо-
гуць усе бацькі-хвоткікі — яна працягнецца да 31 снежня.

Начальнік філіяла Мінскага гарадскага дырэкцыя ААТ «Белаграпрамбанк» Сяргей ЛУНЕГАУ нагадаў, што правядзенне акцыі «Расці вялікі!» прамаркавана да сёлетняга Гола дзіцяці і выказаў спадзяванне, што маленькія кліенты застануцца кліентамі банка і тады, калі стануць дарослымі. Спраўды, у апошні год ААТ «Белаграпрамбанк» актыўна працуе на рынку рознічных паслуг. Сярод апошніх дасягненняў у гэтай галіне можна назваць адкрыццё новых разлікова-касавых цэнтраў у гіпермаркетах «Bigzz» і ў хуткім часе — у «Гіпа». Карыстальнікі карткі VISA вось-вось змогуць ажыццяўляць разлікі за камунальныя паслугі праз Інтэрнэт. Варта таксама нагадаць, што на 1 кастрычніка ў ААТ «Белаграпрамбанк» дзейнічае больш як 84 тысячы Kredyтных дамоўленасцяў, заключаных з насельніцтвам.

Святлана БАРЫСЕНКА.

НА ГЭТЫМ ТЫДНІ — ЦЁПЛА

Тэмпература ўначы гадзіны 23—24 кастрычніка будзе вагацца ад мінус 1 да плюс 6 градусаў, узровень — да 6—12 градусаў цяпла. Да канца тыдня надвор'е чакаецца пераважна без ападкаў. Ноччу тэмпература паветра склалася ад нуля да плюс 5 градусаў, пры прасярэдняй яна панізіцца да мінус 1—3 градусаў. Узровень часцей будзе выглядаць сонца і слупок тэрмометра можа дасягнуць 6—13 градусаў цяпла.

БЕЛТА.

НЕ ЗАБУДЗЬЦЕСЯ ПЕРАВЕСЦІ ГАДЗІННІК

У ноч на 28 кастрычніка ў 3 гадзіны стрэлкі гадзіннікаў на ўсёй тэрыторыі Беларусі пераводзяцца на 1 гадзіну назад.

Як паведамілі БЕЛТА ў Міжгалоўнай камісіі часу, частаты і вызначэння параметраў вярчэння Зямлі Рэспублікі Беларусь, дзевяне «летняга» часу адмяняецца ў адпаведнасці з парадкам вылічэння часу, вызначаным пастановай урада № 317 ад 13 мая 1996 года.

СМЕРЦЬ ПАД КОЛАМІ

Тры пешаходы загінулі пад коламі ў мінулыя выхадныя.

Як паведамілі ва ўпраўленні ДАІ МУС краіны, у Віцебскую пешаход двойчы трапіў пад колы машыны. Спачатку небяраку збіў вадзіцель «Фольксвагена», а потым пераехал «Волга». Падобнае здарэнне адбылося паблізу вёскі Руднае Капыльскага раёна. А ў Барысаве кіроўца «БМВ» збіў сямейную пару пенсіянераў. У выніку гэтай аварыі загінула 79-гадовая бабуля. Паколькі выпадкі наездзя на пешаходаў апошнім часам здараюцца даволі часта, Дзяржаўна-інспекцыя заклікае кіроўцаў транспартных сродкаў быць больш пільнымі на дарогах, асабліва паблізу населеных пунктаў і пры перасячэнні перакрываючых. Супрацоўнікі ДАІ нагадваюць пешым удзельнікам дарожнага руху, што ў цёмны час сутак трэба абзначыць сябе флікерам.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

ФЛІКЕРЫ ДЛЯ... ДАЯРАК

Спецадзёны для даярак і механізатараў, вяртаўнікоў сельгаспадарчых арганізацый у Віцебскай вобласці будзе аснашчана святлоадлюстравальнымі элементамі. Аб такой неабходнасці гаварылі на спецыяльным пасяджэнні, прысвечаным ажыццяўленню мерапрыемстваў па зніжэнні ўзровень гібелі і траўматызму на дарогах. Менавіта праўнікі вёскі ў цёмны час сутак, калі ідуць працаваць і вяртаюцца з работы, часта становяцца ўдзельнікам і ахвярамі ДТЗ.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ПАЛАЎНІЧЫ ЗА ЁДАЧАЙ

Непрацоўчы жыхар Стоўбцаў вырашыў крмінальным шляхам атрымаць падарунак Фартуны.

Паводле звестак УМ Мінскага аблвыканкама, ліхадзей завітаў на ўзденскі рынак, дзе сярэд белага дня абрабаваў шанік РУП «Нацыянальна-спартыўны латарэй». Здабычы лядзёны сталі 157 латарэйных білетаў агульным коштам 471 тыс. рублёў. Праўда, ці былі сярэд ішчаслівыя білеты, палюўчы за ўдачай не паспеў даведацца. Яго адрозна ж затрымалі на тэрыторыі рынку пільныя грамадзяне.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

КРАХ КРУПСКАГА КАРУПЦЫЕНЕРА

Да 9 гадоў пазбавлення волі асуджаны былі намеснік старшын Крупецкага райвыканкама спадар С.

Паводле звестак Генеральнай пракуратуры, чыноўнік прызначаны вінаватым у вымаганні хабару і злоўжыванні службовым становішчам. Следствам устаноўлена, што спадар С. аб'ядаў аказваць садаўленічаны прадстаўніку маскоўскай фірмы ў набыцці будынкаў даследна-эксперыментальнага завода па вытворчасці керамічных вырабаў. Чыноўнік аб'ядаў зменшыць кошт у два разы. Праўда, за свае паслугі спадар С. запатрабаваў хабар у памеры 212 тысяч долараў. Грошы пагадзіўся ўзяць часткамі. Аднак паспеў атрымаць толькі 6,3 тысячы долараў. Нядобрасумленнага чыноўніка схвалілі за руку супрацоўнікі міліцыі.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

ISSN 1990 - 763X

0 7 2 0 2 >

Курс валют

1 долар ЗША 2 150,00
1 еўра 3 075,58
1 латывійскі лат 4 383,73
1 літоўскі літ 890,90
1 чэшская крона 113,29
1 польскі злоты 834,79
1 расійскі рубль 86,67
1 украінская грыўня 427,10

Курс замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 23.10.2007 г. (для бн разлікаў)

Курс замежных валют для безвалютных разлікаў

Цэнтрабанк РФ
USD 24,8066
10 UAH 49,1093
1000 BYR 11,5299
EUR 35,5330

Курс у андольных кампаніях (на 22.10.2007 г.)
USD 2135 / 2210

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпісаны на часопіс «Звязда» на 2007 год у агульнай колькасці 206-98-01. Тэлефон: 206-98-01.

белагруппромбанк

традиции будущего

Открытое акционерное общество «Белагруппбанк»

ПОБЕДИТЕЛЬ КОНКУРСА «БРЭНД ГОДА 2006»

220036 г. Минск, пр-т Жукова, 3
Контакт-центр банка: 136 (звонок бесплатный на территории РБ), (017) 218 57 77, 8 029 198 5 777 (Velcom), 8 029 888 5 777 (МТС), 8 025 918 5 777 (Бест)

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2007 года

№ п/п	Наименование статьи	Символ	в миллионах белорусских рублей		
			Пункт применений	2007 г.	2006 г.
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	1	95 587,9	68 989,3
3	Средства в Национальном банке	1102	2	136 041,5	129 936,8
4	Ценные бумаги: для торговли	1103	3	523 865,9	415 300,5
	удерживаемые до погашения	11032	3.1	-	-
	в наличии для продажи	11033	3.2	523 865,9	415 300,5
5	Кредиты и другие средства в банках	1105	4	72 845,6	117 019,9
6	Кредиты клиентам	1106	5	5 871 394,4	4 017 650,5
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107	6	4 447,8	641,2
8	Основные средства и нематериальные активы	1108	7	244 656,2	182 945,2
9	Прочие активы	1109	8	59 880,2	84 882,3
10	ИТОГО АКТИВЫ	110		7 008 719,5	5 017 365,7
11	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
12	Средства Национального банка	1202	9	581 786,9	924 628,6
13	Кредиты и другие средства банков	1205	10	1 211 777,3	509 615,7
14	Средства клиентов	1206	11	3 154 775,7	2 126 113,9
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208	14	48 567,4	25 056,8
16	Прочие обязательства	1209	12	105 479,6	90 663,2
17	ВСЕГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	120		5 102 386,9	3 676 078,2
18	КАПИТАЛ				
19	Уставный фонд	1211	13	1 578 635,0	1 106 635,0
20	Эмиссионный доход	1212		-	-
21	Резервный фонд	1213		30 726,0	22 442,6
22	Накопленная прибыль	1214	14	143 122,4	89 356,2
23	Фонд переоценки статей баланса	1215	15	153 849,2	122 853,7
24	ВСЕГО КАПИТАЛ	121		1 906 332,6	1 341 287,5
25	ИТОГО обязательств и капитал	12		7 008 719,5	5 017 365,7
26	ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ				
27	Требования	1301	16	5 417 110,7	3 030 628,5
28	Обязательства	1302	17	1 101 047,0	405 849,1

Председатель Правления
Главный бухгалтер

С. Н. РУМАС
М. А. ШАПОВАЛОВА

Лицензия на осуществление банковской деятельности НБ РБ № 2

Падрабязнасці

Саюзнікі, калі захочуць, заўсёды дамовяцца

«Звязда» паведамляла, што днямі ў Мінску адбылося пасяджэнне Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы. Яго ўдзельнікі, акрамя падпісання шэрагу важных дакументаў і абмеркавання перспектывы накірункаў беларуска-расійскай інтэграцыі, прадэманстравалі імкненне настойліва разбітваць складаныя «вузлы» супярэчнасці, якія перыядычна ўзнікаюць паміж партнёрамі.

Аб вопыце паспяхова вырашэння супярэчнасцяў эканамічнага характару, у прыватнасці, гаварыў прэм'ер-міністр Сяргей Сідорскі. У сваім уступным слове ён звярнуў увагу на тое, што сёлета ўдалося зняць перашкоды па пастаўках асобных беларускіх тавараў на рынак Расіі, урэгуляваць праблему спланаванага падатку на дабаўленую вартасць, вырашыць спрэчныя мытныя і транспартныя пытанні. У якасці прыкладу беларускі прэм'ер-міністр назваў ліквідацыю чэргаў пры перасячэнні грамадзянамі Беларусі і Расіі на асабістым транспарце пачыў Саюзнай дзяржавы.

Магчыма, праўда, не вырашана падобная праблема для грузавога транспарту, але Сяргей Сідорскі выказаў надзею, што гэта справа часу. Паводле яго слоў, нарэшце дамоўліліся (тры гады ішлі перамоваў) па пастаўках беларускіх лекавых сродкаў у Расію.

Старшыня Урада Расійскай Федэрацыі Віктар Зубкоў таксама гаварыў аб неабходнасці рэалізаваць дасягнутыя раней дамоўленасці ў поўным аб'ёме. Ён заклікаў узмацніць намаганні па дэмантажы асобных абмежаванняў ва ўзаемным гандлі. На яго думку, іх зняццё дазволіць хутчэй фарміраваць адзіную эканамічную прастору як у межах Саюзнай дзяржавы, так і ў рамках іншых арганізацый постсаветскага рэспублікі.

Вядома, асабліва вострая спрэчка ў беларуска-расійскай эканамічным супрацоўніцтве ўзніклі напрыканцы мінулага года вакол цэнаў на пастаўкі газу. Расійскі прэм'ер у сувязі з гэтым заявіў, што лічыць важным забяспечыць выкананне ўсіх дамоўленасцяў у газавой сферы. Ён запэўніў удзельнікаў пасяджэння ў тым, што Газпрам будзе выконваць свае абавязальнасці перад Беларуссю ў поўным аб'ёме. Таксама, паводле яго слоў, Расія працягне канструктыўнае ўзаемадзеянне ў нафтавай сферы, разгледзіць пытанне аб павелічэнні паставак нафты ў нашу краіну.

На пасяджэнні Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы былі падведзены папярэднія вынікі ўзаемагандлю. Віктар Зубкоў задаволены яго лёсам. У якасці яскравага прыкладу «пазітыўнага ўплыву канкрэтных крокаў да ўмацавання эканамічнага фундаменту на аснове рынковых рэалій» ён прывёў факт росту гандлёвага абароту за студзень—

Нацбанк дазволіў прадпрымальнікам адкрываць неабходную колькасць разліковых рахункаў у нацыянальнай і замежнай валютах

Нацыянальны банк Беларусі дазволіў суб'ектам прадпрымальніцкай дзейнасці адкрываць неабходную ім колькасць бягучых (разліковых) рахункаў як у беларускіх рублях, так і ў замежных валютах. Адпаведнае рашэнне змешчана ў пастаноўе праўлення Нацыянальнага банка № 127 «Аб зацверджанні Інструкцыі аб парадку адкрыцця і закрыцця банкамі і нябанкаўскімі kredytnыя-фінансавымі арганізацыямі банкаўскіх рахункаў і аб унясенні змяненняў у пастаноў праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь ад 30 красавіка 2004 года № 72». Аб гэтым паве-

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокае спачуванне Козінавай Настасі Валер'еўне, супрацоўніцы ўпраўлення справамі міністэрства, у сувязі з напатаўшым яе вялікім горам — СМЕРЦЮ МАЦІ.

«МНОГІЯ, НА ЖАЛЬ, НЕ ВЕДАЮЦЬ, ШТО СЁННЯ МОЖА ПОШТА...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Сёлета мы прапанавалі ім — і юрыдычным, і фізічным асобам — яшчэ адну новую паслугу. Называецца яна «Тэрміновая пошта». Гэта значыць, што сёння можна на браць пэўны нумар тэлефона (у Мінску, напрыклад, 222 72 18), сказаць, што і куды трэба даставіць. А далей... Прадставіць пошту прыдзе да вас (у кватэру, офіс, на прадпрыемстве...), збярыць адрэўленне (гэта можа быць што заўгодна — лекі, дакументы, нейкія рэчы вагою да 30 кг...) і ўручыць іх атрымальніку — з рук у рукі, у замоўлены час. У межах горада на гэта можа пайсці не больш за гадзіну, у межах краіны — часу, зразумела, спатрэбіцца больш.

Такой паслугай мы, так бы мовіць, звязалі сталіцу з усімі абласнымі цэнтрамі, абласнымі цэнтрамі — паміж сабой і раённымі ў межах вобласці. Але гэта — пакуль... Яшчэ адна вельмі новая і зноў жа прадэквітаваная часам паслуга — адрэўленне гібріднай пошты. Спалучае яна магчымасці электроннай і традыцыйнай... Гэта значыць, той, у каго ёсць камп'ютар, можа набраць на ім свой ліст, віншаванне, кантрольную работу, дзелавы дакумент і г.д., запісаць на флэшцы прынесці на пошту. Нашы аператары па нашай электроннай сувязі апэратывна перададуць адрэўленне. Прычым у аддзяленні паштовай сувязі, якое абслугоўвае атрымальніка, могуць не толькі раздрукаваць атрыманы тэкст і нейкім чынам запакваць, але і ўручыць, напрыклад, на калерывым бланку.

Паслуга гэта («Netlist»), упэўнена, будзе вельмі запатрабаванай. Проста пра яе, на жаль, яшчэ не многія ведаюць. — **Аляксандра Іванаўна, мяркуючы па тым, што вы расказалі, па тым, што, захоўваючы ў аддзяленні паштовай сувязі, на свае вочы даводзіцца бачыць, паміж поштай учарашняй і сённяшняй — дыстанцыя вялізная.**

— Сяргей Сідорскі на гэты конт гаварыў канкрэтна і адзначана: беларускі бок гатовы прадаставіць расіянам максімальна выгадную прэфэрэнцыі па мытных пошлінах на пастаўкі абсталявання, падаткаў на зямлю і г. д. Ён яшчэ раз нагадаў, відаць, для расійскіх журналістаў, што першая нітка газавога «Ямал-Еуропа» ўзводзілася з разлікам на ўвядзенне ў эксплуатацыю з часам другой ніткі. Што датычыць АЭС, то ўжо тут Сяргей Сідорскі быў дыпламатычным: у 2008 годзе будзе аб'яўлены тэндэр, прапановы Расіі будучы ўважліва вывучаны.

Магчыма, сітуацыя з АЭС і «Ямал-Еуропа 2» працягнецца на наступным пасяджэнні Саюзага Саўміна сёлета ў снежні. **Леанід ЛАХМАНЕНКА.**

Калі з маладымі спецыялістамі скасоўваецца працоўны дагавор

Канстытуцыйны Суд у сваім пасяджэнні 16 кастрычніка гэтага года разгледзеў пытанне, якое датычыцца скасавання працоўнага дагавора (кантракту) з маладымі спецыялістамі.

Размова ідзе пра падставы скасавання кантракта да заканчэння абавязковага тэрміну работы маладых спецыялістаў па размеркаванню ў сувязі з іх наступленнем ва ўстановы адукацыі на дзённую форму навучання для атрымання адукацыі больш высокага ўзроўню (ступені).

У прававым рэгуляванні ўказанага пытання, як адзначыў у сваім рашэнні Канстытуцыйны Суд, склалася супярэчлівая сітуацыя: рознымі актмі аднаго і таго ж органа, прынятымі адначасова, з аднаго боку, выклікаецца магчымасць звальнення маладога спецыяліста па артыкуле 40 Працоўнага кодэкса ў сувязі з залічэннем ва ўстанову адукацыі на навучанне ў дзённай форме атрымання адукацыі больш высокага ўзроўню (ступені), з другога — прадуаддэкавацца вызваленне ад кампенсаций ў адпаведны бюджэт сродкаў, затрачаных на навучанне, у выпадку звальнення маладога спецыяліста па ўказанай падставе (маюцца на ўвазе Палажэнне аб размеркаванні выпускнікоў устаноў адукацыі, якія атрымалі прафесійна-тэхнічную, сярэднюю спецыяльную або вышэйшую адукацыю ў дзённай форме атрымання адукацыі за кошт сродкаў рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў, зацверджанае пастаноўе Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 14 кастрычніка 2002 г. № 1423 (у рэдакцыі пастаноў ад 23 верасня 2006 г. № 1254) і Палажэнні аб кампенсаций сродкаў у рэспубліканскі і (або) мясцовыя бюджэты, затрачаных дзяржавай на падрыхтоўку рабочага (служачага), спецыяліста, а так зацверджана пастаноўе Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 23 верасня 2006 г. № 1255).

На практыцы назіраюцца выпадкі, калі маладых спецыялістаў пры наступленні на вучобу для атрымання адукацыі больш высокага ўзроўню (ступені), у прыватнасці пры залічэнні ў магістратуру, звальнялі на падставе палажэнняў Працоўнага кодэкса за прагул.

Канстытуцыйны Суд мяркуе, што ўстанавленне адзначанай неадпаведнасці магчыма шляхам унясення адпаведных карэкцый, якія накіраваны на расшырэнне дапушчальных падстаў скасавання працоўнага дагавора (кантракта) да заканчэння абавязковага тэрміну працы па размеркаванню і вызначэння пераліку выпадкаў, калі маладыя спецыялісты звальняюцца ад кампенсаций затрачаных на іх навучанне сродкаў. Адпаведныя прапановы Канстытуцыйны Суд накіраваў у Савет Міністраў.

Адначасова ў сваім рашэнні Канстытуцыйны Суд звярнуў увагу на неабходнасць узгаднення ўказаных нормаў з палажэннямі Закона «Аб вышэйшай адукацыі» (ступале ў сілу з 20 студзеня 2008 г.), якімі прадуаддэкавацца ў сувязі з наступленнем у год атрымання дакумента аб вышэйшай адукацыі ў магістратуру, аспірантуру (ад'юнктуру) на дзённую форму атрымання адукацыі і закончылі навучанне ва ўстаноўленым парадку, вызваляюцца ад кампенсаций у рэспубліканскі бюджэт сродкаў, затрачаных на іх падрыхтоўку.

Людміла МУРАШКА, начальнік аддзела звяротаў і міжнародных сувязяў.

шае, выбар зрабіць больш спакойна, абдумана. Па-другое, ужо зрабіўшы яго, — з дома, з офіса (зноў жа не трэба нікуды ісці) аформіць заказ... І, нарэшце — час цяпер вельмі дынамічны, мігунлівы. Мы вельмі часта не паспяваем. А падліску дык і наогул любім афармляць у самы апошні дзень.

Інтэрнэт дазваляе гэта рабіць, дазваляе даганяць цягнік, які ўжо крануўся. — **Дзавале і насамрэч, праўдзінна зарэнтаваўшыся, выпісаць і чытаць леешце.** — Больш за тое, эканоміць час, атрымліваць патрэбныя паслугі, вырашаць праблемы... Мы недастаткова, відаць, даносім інфармацыю да нашых патэнцыйных кліентаў, што многія, на жаль, не ведаюць, **таму сёння можа рабіць і робіць пошта:** дастаўляе і прыгожа ўручае падарункі-кветкі, страху, гандлюе, ксеркапапіруе. На Калідуці ці можна замовіць для дзіцяці ці для сям'і вітэ Дзета Мароза... Перад святамі мы ладзім кірмашы паштовак, перад пачаткам навучальнага года — кірмашы па пошту абслугоўвае аздараўленчыя лагеры, нават дачы... Ішнымі словамі, у нас вельмі шырокі спектр дзейнасці, пра якую, на жаль, не ўсе ведаюць.

— **Не ўсе, магчыма, ведаюць і пра тое, што любюю даведку аб рабоце пошты ў Мінску можа атрымаць па тэл. 154, пра тое, што з'яўляюцца ўжо працуе пошта заўтрашняга дня?** — Вы маёце на ўвазе «Сэрвіс-пошту»? Яе мы адкрылі побач са старэйшым у сталіцы паштовым аддзяленнем: вылучылі асобнае памяшканне, абсталявалі па апошнім слове тэхнікі. Там кліент сёння можа абслугоўваць сябе сам, нічога нікому не кажучы, не пшучу... Прышоў, без перабольшвання, за лічанымі імгненні атрымаў патрэбныя паслугі і пайшоў. Гэта — калі часу няма. Калі ёсць, — можна спакойна выбраць сабе газеты, пачы-

таць за кубачкам кавы, прыцінаць да набору паштовых марак, да нейкіх сувеняраў, раздрукаваць здымкі ў фотакіўску, куць тыя ж паштуці, канверты... Пакуль такая зала ў нас адна — на Старажоўскай, 8 у Мінску, але мы плануем, што ў хуткім часе яны будуць, як мінімум, ва ўсіх абласных цэнтрах. — **Аляксандра Іванаўна, гэта — пра будучае. Пра вечнае — кожнаму адпраўчыку пры асабістай, пры дзелавой перапісцы вельмі важна гарантаваць канфідэнцыяльнасці, гарантаваць дастаўку.** — І першае, і другое пошта гадзінаў, бо і за першае, і за другое нясе поўную адказнасць. Нясяцці да магчыма, сабе хваліць, але нейкіх праблемных, «правальных зон» у беларускай пошты не існуе. Да таго ж сёння працуе сістэма адсочвання паштовых адрэўленняў. Гэта значыць, што калі кліент, умоўна кажучы, вечарам занёс на пошту сваю пасылку, то, вярнуўшыся дадому, праз Інтэрнэт можа прасачыць, дзе яна раніцай, дзе ў абеда, калі ўручана.

Ішнымі словамі, мы імкнемся быць для сваіх кліентаў не толькі максімальна блізкамі і даступнымі, але і максімальна «празрыстымі», адкрытым.

Што ж датычыцца прапачы пісьмаў, то выгады такія, на жаль, бываюць (не бывае пачынаць толькі ў тых, хто нічога не робіць!), але ж разборы, як правіла, паказваюць, што адрэўленне страчана не ў нас — на тэрыторыі іншай краіны. — **А наогул — псымоўку карэспандэнцыю з дапамогай пошты можа накіраваць у любы куточак свету, і адпаведна, атрымаць адтуль.** — **Як выглядаюць тарыфы па паслугі беларускай пошты? Прыклады, у параўнанні з ішнымі?** — Балочае пытанне. Па вялікім рахунку нашы тарыфы ніжэйшыя, чым у ішных краінах. Дастаткова сказаць, што ліст, умоўна, з Магілёна выбраць сабе газеты, пачы-

таць за кубачкам кавы, прыцінаць да набору паштовых марак, да нейкіх сувеняраў, раздрукаваць здымкі ў фотакіўску, куць тыя ж паштуці, канверты... Пакуль такая зала ў нас адна — на Старажоўскай, 8 у Мінску, але мы плануем, што ў хуткім часе яны будуць, як мінімум, ва ўсіх абласных цэнтрах.

— **Аляксандра Іванаўна, гэта — пра будучае. Пра вечнае — кожнаму адпраўчыку пры асабістай, пры дзелавой перапісцы вельмі важна гарантаваць канфідэнцыяльнасці, гарантаваць дастаўку.** — І першае, і другое пошта гадзінаў, бо і за першае, і за другое нясе поўную адказнасць. Нясяцці да магчыма, сабе хваліць, але нейкіх праблемных, «правальных зон» у беларускай пошты не існуе. Да таго ж сёння працуе сістэма адсочвання паштовых адрэўленняў. Гэта значыць, што калі кліент, умоўна кажучы, вечарам занёс на пошту сваю пасылку, то, вярнуўшыся дадому, праз Інтэрнэт можа прасачыць, дзе яна раніцай, дзе ў абеда, калі ўручана.

Ішнымі словамі, мы імкнемся быць для сваіх кліентаў не толькі максімальна блізкамі і даступнымі, але і максімальна «празрыстымі», адкрытым.

Што ж датычыцца прапачы пісьмаў, то выгады такія, на жаль, бываюць (не бывае пачынаць толькі ў тых, хто нічога не робіць!), але ж разборы, як правіла, паказваюць, што адрэўленне страчана не ў нас — на тэрыторыі іншай краіны. — **А наогул — псымоўку карэспандэнцыю з дапамогай пошты можа накіраваць у любы куточак свету, і адпаведна, атрымаць адтуль.** — **Як выглядаюць тарыфы па паслугі беларускай пошты? Прыклады, у параўнанні з ішнымі?** — Балочае пытанне. Па вялікім рахунку нашы тарыфы ніжэйшыя, чым у ішных краінах. Дастаткова сказаць, што ліст, умоўна, з Магілёна выбраць сабе газеты, пачы-

таць за кубачкам кавы, прыцінаць да набору паштовых марак, да нейкіх сувеняраў, раздрукаваць здымкі ў фотакіўску, куць тыя ж паштуці, канверты... Пакуль такая зала ў нас адна — на Старажоўскай, 8 у Мінску, але мы плануем, што ў хуткім часе яны будуць, як мінімум, ва ўсіх абласных цэнтрах.

— **Аляксандра Іванаўна, гэта — пра будучае. Пра вечнае — кожнаму адпраўчыку пры асабістай, пры дзелавой перапісцы вельмі важна гарантаваць канфідэнцыяльнасці, гарантаваць дастаўку.** — І першае, і другое пошта гадзінаў, бо і за першае, і за другое нясе поўную адказнасць. Нясяцці да магчыма, сабе хваліць, але нейкіх праблемных, «правальных зон» у беларускай пошты не існуе. Да таго ж сёння працуе сістэма адсочвання паштовых адрэўленняў. Гэта значыць, што калі кліент, умоўна кажучы, вечарам занёс на пошту сваю пасылку, то, вярнуўшыся дадому, праз Інтэрнэт можа прасачыць, дзе яна раніцай, дзе ў абеда, калі ўручана.

Ішнымі словамі, мы імкнемся быць для сваіх кліентаў не толькі максімальна блізкамі і даступнымі, але і максімальна «празрыстымі», адкрытым.

Што ж датычыцца прапачы пісьмаў, то выгады такія, на жаль, бываюць (не бывае пачынаць толькі ў тых, хто нічога не робіць!), але ж разборы, як правіла, паказваюць, што адрэўленне страчана не ў нас — на тэрыторыі іншай краіны. — **А наогул — псымоўку карэспандэнцыю з дапамогай пошты можа накіраваць у любы куточак свету, і адпаведна, атрымаць адтуль.** — **Як выглядаюць тарыфы па паслугі беларускай пошты? Прыклады, у параўнанні з ішнымі?** — Балочае пытанне. Па вялікім рахунку нашы тарыфы ніжэйшыя, чым у ішных краінах. Дастаткова сказаць, што ліст, умоўна, з Магілёна выбраць сабе газеты, пачы-

таць за кубачкам кавы, прыцінаць да набору паштовых марак, да нейкіх сувеняраў, раздрукаваць здымкі ў фотакіўску, куць тыя ж паштуці, канверты... Пакуль такая зала ў нас адна — на Старажоўскай, 8 у Мінску, але мы плануем, што ў хуткім часе яны будуць, як мінімум, ва ўсіх абласных цэнтрах.

— **Аляксандра Іванаўна, гэта — пра будучае. Пра вечнае — кожнаму адпраўчыку пры асабістай, пры дзелавой перапісцы вельмі важна гарантаваць канфідэнцыяльнасці, гарантаваць дастаўку.** — І першае, і другое пошта гадзінаў, бо і за першае, і за другое нясе поўную адказнасць. Нясяцці да магчыма, сабе хваліць, але нейкіх праблемных, «правальных зон» у беларускай пошты не існуе. Да таго ж сёння працуе сістэма адсочвання паштовых адрэўленняў. Гэта значыць, што калі кліент, умоўна кажучы, вечарам занёс на пошту сваю пасылку, то, вярнуўшыся дадому, праз Інтэрнэт можа прасачыць, дзе яна раніцай, дзе ў абеда, калі ўручана.

Ішнымі словамі, мы імкнемся быць для сваіх кліентаў не толькі максімальна блізкамі і даступнымі, але і максімальна «празрыстымі», адкрытым.

Што ж датычыцца прапачы пісьмаў, то выгады такія, на жаль, бываюць (не бывае пачынаць толькі ў тых, хто нічога не робіць!), але ж разборы, як правіла, паказваюць, што адрэўленне страчана не ў нас — на тэрыторыі іншай краіны. — **А наогул — псымоўку карэспандэнцыю з дапамогай пошты можа накіраваць у любы куточак свету, і адпаведна, атрымаць адтуль.** — **Як выглядаюць тарыфы па паслугі беларускай пошты? Прыклады, у параўнанні з ішнымі?** — Балочае пытанне. Па вялікім рахунку нашы тарыфы ніжэйшыя, чым у ішных краінах. Дастаткова сказаць, што ліст, умоўна, з Магілёна выбраць сабе газеты, пачы-

таць за кубачкам кавы, прыцінаць да набору паштовых марак, да нейкіх сувеняраў, раздрукаваць здымкі ў фотакіўску, куць тыя ж паштуці, канверты... Пакуль такая зала ў нас адна — на Старажоўскай, 8 у Мінску, але мы плануем, што ў хуткім часе яны будуць, як мінімум, ва ўсіх абласных цэнтрах.

— **Аляксандра Іванаўна, гэта — пра будучае. Пра вечнае — кожнаму адпраўчыку пры асабістай, пры дзелавой перапісцы вельмі важна гарантаваць канфідэнцыяльнасці, гарантаваць дастаўку.** — І першае, і другое пошта гадзінаў, бо і за першае, і за другое нясе поўную адказнасць. Нясяцці да магчыма, сабе хваліць, але нейкіх праблемных, «правальных зон» у беларускай пошты не існуе. Да таго ж сёння працуе сістэма адсочвання паштовых адрэўленняў. Гэта значыць, што калі кліент, умоўна кажучы, вечарам занёс на пошту сваю пасылку, то, вярнуўшыся дадому, праз Інтэрнэт можа прасачыць, дзе яна раніцай, дзе ў абеда, калі ўручана.

Ішнымі словамі, мы імкнемся быць для сваіх кліентаў не толькі максімальна блізкамі і даступнымі, але і максімальна «празрыстымі», адкрытым.

Што ж датычыцца прапачы пісьмаў, то выгады такія, на жаль, бываюць (не бывае пачынаць толькі ў тых, хто нічога не робіць!), але ж разборы, як правіла, паказваюць, што адрэўленне страчана не ў нас — на тэрыторыі іншай краіны. — **А наогул — псымоўку карэспандэнцыю з дапамогай пошты можа накіраваць у любы куточак свету, і адпаведна, атрымаць адтуль.** — **Як выглядаюць тарыфы па паслугі беларускай пошты? Прыклады, у параўнанні з ішнымі?** — Балочае пытанне. Па вялікім рахунку нашы тарыфы ніжэйшыя, чым у ішных краінах. Дастаткова сказаць, што ліст, умоўна, з Магілёна выбраць сабе газеты, пачы-

таць за кубачкам кавы, прыцінаць да набору паштовых марак, да нейкіх сувеняраў, раздрукаваць здымкі ў фотакіўску, куць тыя ж паштуці, канверты... Пакуль такая зала ў нас адна — на Старажоўскай, 8 у Мінску, але мы плануем, што ў хуткім часе яны будуць, як мінімум, ва ўсіх абласных цэнтрах.

— **Аляксандра Іванаўна, гэта — пра будучае. Пра вечнае — кожнаму адпраўчыку пры асабістай, пры дзелавой перапісцы вельмі важна гарантаваць канфідэнцыяльнасці, гарантаваць дастаўку.** — І першае, і другое пошта гадзінаў, бо і за першае, і за другое нясе поўную адказнасць. Нясяцці да магчыма, сабе хваліць, але нейкіх праблемных, «правальных зон» у беларускай пошты не існуе. Да таго ж сёння працуе сістэма адсочвання паштовых адрэўленняў. Гэта значыць, што калі кліент, умоўна кажучы, вечарам занёс на пошту сваю пасылку, то, вярнуўшыся дадому, праз Інтэрнэт можа прасачыць, дзе яна раніцай, дзе ў абеда, калі ўручана.

Ішнымі словамі, мы імкнемся быць для сваіх кліентаў не толькі максімальна блізкамі і даступнымі, але і максімальна «празрыстымі», адкрытым.

Што ж датычыцца прапачы пісьмаў, то выгады такія, на жаль, бываюць (не бывае пачынаць толькі ў тых, хто нічога не робіць!), але ж разборы, як правіла, паказваюць, што адрэўленне страчана не ў нас — на тэрыторыі іншай краіны. — **А наогул — псымоўку карэспандэнцыю з дапамогай пошты можа накіраваць у любы куточак свету, і адпаведна, атрымаць адтуль.** — **Як выглядаюць тарыфы па паслугі беларускай пошты? Прыклады, у параўнанні з ішнымі?** — Балочае пытанне. Па вялікім рахунку нашы тарыфы ніжэйшыя, чым у ішных краінах. Дастаткова сказаць, што ліст, умоўна, з Магілёна выбраць сабе газеты, пачы-

краіну) мы дастаўляем за 240 рублёў. У горадзе талон на праезд, лічы, утрыя даражэйшы...

Абумоўлена гэта нашай сацыяльна арыентаванай палітыкай. Што датычыцца міжнароднай пошты, то тут тарыфы вышэйшыя, бо ў іх, так бы мовіць, закладзена частка, якую мы абавязаны плаціць за тое, што гэта адпраўленне будзе дастаўлена на тэрыторыі іншай краіны. І гэта частка, як правіла, куды большая, чым наша.

А ўвогуле, на жаль, нашы тарыфы не пакрываюць нашых затрат. У выніку мы проста вымушаны ўкараняць іншыя, у тым ліку і не ўласцівыя пошце паслугі. Сёння іх больш за 40.

— **Тадзі заканамернае пытанне: хто працуе зараз на пошце, якія атрабаваны да тых, хто прыходзіць?**

— Раней і насамрэч яны былі куды прасцейшыя: яны чалавек чытаць-пісаць да грошы лічыць, — ужо і дастаткова. Зараз аператар (а гэта для нас, што называецца, рабочая пасада) павінен добра ведаць камп'ютарную тэхніку; умець і ўключыць, і праінсталіраваць, і даць справядліва за выкарыстанне праграмаўнага прадукту... Гэта, па-першае. Па-другое, ведаць тэхналогію прадстаўлення кожнай з больш чым 40 паслуг. Кшталту, што прапанаваць-параіць чалавеку, як прыняць адрэўленне, як грамаціна аформіць... Не ў апошнюю ўвагу на маральныя якасці — на камунікабельнасць, добразычлівасць, умненне выслаuchaць, зразумець, падтрымаць, нават недзе сцяраць, бо не кожны прыходзіць на пошту ў добрым настроі.

А што да паштальонаў, то ім вельмі даражы б пахадыць яшчэ і добрага здароўя, бо як мы ні стараліся аўтаматызаваць нашу работу, падключыць транспарт, — данесці пісьмы-газеты да паштовых скрынчак, да падлісчыкаў можна, як кажуць, на сваім плячы і на сваіх дзях.

Мы гэта робім — працуем, як бы складана гэта ні было, згодна з абраным дэвізам «Хуткасць. Надзейнасць. Дагупнасць».

— **Дзякуй. За гутарку... І за працу.**

Націпаная сярэдняя зарплата ў верасні склала Вр713 тыс. 362

Націпаная сярэдняя зарплата глата работнікаў у Беларусі ў верасні гэтага года склала Вр713 тыс. 362, паведамліла БЕЛТА ў Міністэрстве статыстыкі і аналізу рэспублікі. Гэты паказчык у жніўні гэтага года быў роўны Вр737 тыс. 342.

Націпаная сярэдняя зарплата глата рабочых і служачых у верасні гэтага года склала Вр729 тыс. 978 (у жніўні — Вр752 тыс. 545).

Дні культуры Арменіі ў Беларусі

Увечары 23 кастрычніка ў будынку Беларускай дзяржаўнай філармоніі адбудзецца ўрачыстае адкрыццё Дзён культуры Арменіі ў Беларусі. Аб гэтым паведаміў учора па прас-канферэнцыі першы намеснік міністра культуры нашай краіны Уладзімір Рылатка.

У той жа дзень у Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі адкрыецца выстава прысвечаная творчасці рэжысёра Сяргея Параджанава. У праграме Дзён культуры таксама выступленне Ерэванскага дзяржаўнага камернага тэатра ў Бабруйску. Акрамя таго, у Дзяржаўнай акадэміі маладзёжнай паіна-на адбыцца сустрэча музаледаўчых сімфанічных аркестраў дзвюх краін. У рэспубліцы пройдуць таксама іншыя мерапрыемствы.

Міністр культуры Арменіі Асмкір Пагасян адзначыла, што ў апошнія гады ўдаецца рэгулярна

УТАЙМАВАЦЬ ВЫСОКІ ЦІСК — ПРАДУХІЛІЦЬ КАТАСТРОФУ

Вядучая — прафесар кафедры ўнутраных хвароб Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, доктар медыцынскіх навук, галоўны кардыёлаг Камітэта аховы здароўя Мінгарвыканкама Наталля МІЦЬКОЎСКАЯ

(Заканчэнне. Пачатак у нумарах за 18–20 кастрычніка.)
«Мяне зваліў Мікалай, жыву ў Навагрудку. Турбуе таякая рэч. Бывае адчуванне, што за ноч два-тры разы спыняецца сэрца. Аб сабе: мне 50 гадоў, не куру, выпіваю зрэдку, вага нармальная, работа, праўда, нервовая — начальнік цэха, маці ў свой час перанесла інфаркт.»

— Вы мне далі інфармацыю, якая дазволіла вызначыць у вас так званыя фактары рызыкі. А як вядома, фактары рызыкі — гэта тыя абставіны, якія спрыяюць развіццю захворвання, у прыватнасці, атэрсклерозу і ішэмічнай хваробы сэрца. Я маю на ўвазе, што вы мужчына, вы знаходзіцеся ў тым узросце, калі часцей узнікаюць кардыялагічныя праблемы, у вас такія праблемы мелі бацькі, вельмі эмацыянальная работа, хутчэй за ўсё, павышанае артрыяльнае ціск. Магчыма, гэтых фактараў у вас яшчэ больш... Куды вы звярталіся па медыцынскаму дапамогу?
 — Нікуды.
 — Гэта проста недапушчальна. Нават па той інфармацыі, якую вы мне далі аб сабе, я магу сказаць, што ў вас мінімум 10 працэнтаў рызыкі развіцця ў найбліжэйшы дзесяць гадоў вострай сардэчна-сасудзістай катастрофы. Я кажу гэта з-

сім не для таго, каб вас напалохаць, а для таго, каб вы ведалі, калі вы зараз зоймецеся сваім здароўем, то пры правядзенні элементарных прафілактычных мерапрыемстваў гэтая рызыка знізіцца на 80–85 працэнтаў. Я вас вельмі прашу, звярніцеся да доктара, няхай вас абследаюць. Гэта не зойме шмат часу. Але спецыяліст прызначыць вам неабходны комплекс мерапрыемстваў, якія, хутчэй за ўсё, вам даведзецца праводзіць ужо ўсё жыццё, каб жыць доўга і шчасліва. І самым лепшым падарункам для медыцыны будзе, калі вы яшчэ і сваё сяброў угаворыце абследавацца.

«Наталля Іванюна з Мінска. У маёй 18-гадовай дачкі на ўльтрагуквым даследаванні знайшлі пралапс мітральнага клапана. А праз год паталогія кудысьці знікла. Ці можа так быць? А яшчэ ў яе часта узніклі надырванне, у марознае надвор'е мне не хапае дыхання, нават цяжка дайсці да работы, якія і недалькі. З чым гэта можа быць звязана?»

— Праляпс мітральнага клапана — гэта аслабленне злучальна-тканнай структуры сэрца, у выніку якой узнікае такі феномен: прапанаваная адной ці абедзвюх створак клапана. Назіраючы за дзецьмі, падлеткамі і часам за дастаткова дарослымі людзьмі, мы, сапраўды, можам бачыць змяненне праў праляпсу ці павелічэнне. Апошняе, на жаль, здараецца часцей. Будзем лі-

чыць, што вам пашанцавала. Адзінае, што я вам парэкамендую, абавязкова трэба назіраць у дынаміцы, гэта значыць паўтараць ультрагуквыя даследаванні хоць бы раз у год.

Што датычыцца тахікардыі. Я магу даць вам самую простыя падымаю. Нішто так не лечыць гэты стан, як нармальны глыбокі сон, свежае паветра, садавіна, нармальнае харчаванне. Не раю прымаць без патрэбы лекі. Лепш карыстацца рэчамі расліннага паходжання: адвар шыпышы, добра дадаваць у чай мелісу, яна заспакоівае і ўмацоўвае імунную сістэму. Карысны глог: проста ягада ці сушаны ў чай.

«Званю з Петрыкаўскага раёна, мяне зваліў Таціяна Расціслаўна. Жыву ў аддаленай вёсцы, не заўсёды магу трапіць на прыём да ўрача. А праблема тая, у марознае надвор'е мне не хапае дыхання, нават цяжка дайсці да работы, якія і недалькі. З чым гэта можа быць звязана?»

— Тая сімптаматыка, якую вы апісваеце, можа ўзнікаць сабой пэўную небяспеку. За такім станам можа стаяць так званая халадовая стэнакардыя. Іншы кажучы, у звычайнай сітуацыі чалавек адчувае сябе зусім нармальна, а пры выхадзе на зямлі ці ў ветранае надвор'е ў яго з'яўляецца адчуванне сцісання за грудзямі, задыхацца ці нейкія іншыя

непрыемныя праявы. Улічваючы, што гэта небяспрыўны стан, вам, Таціяна Расціслаўна, абавязкова трэба звярнуцца да доктара. Хоць вы і жывяце ў сельскай мясцовасці, усё роўна трэба знайсці час, паехаць да тэрапеўты, папраціць, каб вас абследавалі, а магчыма нават накіравалі да кардыёлага. Спецыялісты змогуць прызначыць лекавую тэрапію.

«У маёй тры дзяцей знайшлі шуму ў сэрцы. Былі зроблены кардыяграма і ультрагуквое даследаванне. У выніку ва ўсіх выяўлена такая паталогія, які хорда ці дадатковыя перамяшчэнні. У нас, у бацькоў, гэтага няма. З чым такое можа быць звязана? На што варта звярнуць увагу пры фізічных нагрузках падчас станавлення дзіцячага арганізма? Чаго ўвогуле варта пасаціцца з узростам?»

— Заклучэнні аб дадатковых утварэннях у сэрцы сталі з'яўляцца на працягу апошніх годаў трыццаці, калі ў медыцыне з'явіўся такі дыягнастычны метада, які ахарактарызаваў інакш кажучы, ультрагуквая дыягностыка змяненняў у сэрцы і сасудах. Калі такія асаблівасці спалучаюцца яшчэ і з іншымі сімптаматэ, то медыкі аб'яўляюць гэта ў паніце сіндраму дысплазіі злучальнай тканкі. Але, мяркуючы па тым, што ў вашых дзетак знайшлі толькі тыя змяненні, аб якіх вы

гаворыце, я думаю, што ніякай асаблівай небудзе яны не ўяўляюць. А калі ў вас і ў вашых дзяцей будзе з'яўляцца нейкія кардыялагічныя сімптомы на кардыяграме, напрыклад, шуму ў сэрцы, парушэнне рытму ці праводнасці, то, безумоўна, яны будуць мець патрэбу ў назіранні кардыёлага і прызначэнні адпаведнага лячэння. Зараз проста трэба ведаць, што ў вашых дзіцяці ёсць гэты феномен, і такая інфармацыя павінна ўлічвацца, калі яны пажадаюць займацца спортам ці ўваходзіць у нейкія іншыя экстрэмальныя віды дзейнасці.

«Я звязно са Слоніма. Мне 80 гадоў. Праблема такая: мне паставілі электракардыяграфію на норма артрыяльнага ціску і леспэтарын. Ціск добра падтрымліваўся берліпріл-5, прымаў па 0,5 таблёткі раніцай і вечарам. Рабіў гэта больш за год. Але зараз з'явіўся шум у вушых і берліпріл трэба змяніць. А кім прапаратам? Халестэрэн падтрымліваў кардыамагніт-75, аднак атрымалася перадазіроўка. Чым можна змяніць кардыамагніт?»

— З'яўленне шуму ў вушых патрабуе абследавання спецыяліста. Трэба паказацца неўролагу, магчыма, отанеўролагу. Зараз ёсць прапараты, якія зніжаюць артрыяльнае ціск і валодаюць дастаткова выра-

жым абарончым дзеяннем у адносінах да сасуду галаўнога мозга. Да гэтых прапаратаў адносяцца інгібітары АПФ, адзін з іх, берліпріл-5, вы прымаеце, і антаганісты кальцыю, напрыклад, амладзіпін. Іх камбінацыя звычайна і рэкамендуецца асобам старэйшага ўзросту з дастаткова выражанымі змяненнямі сасуду галаўнога мозга на фоне павышанага артрыяльнага ціску. Ёсць яшчэ і так званая група сартану, іх прадстаўнікі зарэгістраваны ў нашай рэспубліцы. Яны таксама маюць такія цудоўныя характарыстыкі, як прафілактыка інсульту.

Думаю, што кансультацыя з вашым доктарам павінна вырашыць пытанне на карысць аднаго з гэтых прапаратаў. На мой погляд, абавязавача берліпріл у з'яўленні перыемных сімптомаў не зусім разумна і, магчыма, пасля кансультацыі доктар вырашыць пакаціць вам гэты прапарат на далейшы прыём.

Што датычыцца халестэрэну. Павінна сказаць, што кардыамагніт не валодае здольнасцю нейкім чынам уплываць на ліпідны спектр крыві. Пры вельмі высокіх ліпідных халестэрэну ці ўмерана высокіх вам мае сэнс карыстацца прапаратамі, якія карыстаюцца назву стаціны. І трэба вырабаць той прапарат, які ў найбольшай ступені уплывае на рэлазінныя ўзлашчывае крыві. Улічваючы тыя скаргі, якія вы апісваеце, магчыма, гэта павінны быць прапараты з падгрупы атэрастаціна.

«Вольга Міхайлаўна з Магілёва. Ці моцны болі ў сэр-

цы быць звязаны з астэахандромам?»

— Безумоўна могуць. Гэта дастаткова распаўсюджаны феномен торакалі пры астэахандроце, які стымулюе захворванне сардэчна-сасудзістай сістэмы. Але небяспека такой сітуацыі заключаецца ў тым, што астэахандроце, якім бы непрыемным ён ні быў, тым не менш не заканчваецца вострымі катастрофамі. А сардэчна-сасудзістая паталогія, як правіла, працягваецца ў тым ці іншым абвастэрэнні і, на жаль, у дастаткова вялікага працэнта хворых заканчваецца раптоўнай сардэчнай смерцю. Таму, калі ў вас ёсць сумненні наконт таго, чаму баляе сэрца, трэба тэрмінова ісці да ўрача, каб высветліць, што гэта — астэахандроце ці сардэчна-сасудзістае захворванне. Толькі доктар з вышэйшай медыцынскай адукацыяй можа разабрацца ў гэтай найсур'ёзнейшай дыферэнцыяльнай дыгнастычнай праблеме і зможа даць вам разумную параду. На жаль, мой вопыт сведчыць аб тым, што самыя цяжкія ўрачэньня памылі часам былі звязаны з тым, што нават доктар прымаў рашэнне на карысць астэахандроцу, а на самай справе гэта аказалася ішэмічнай хваробай сэрца, на фоне якой развіваюцца інфаркт міякарда, і чалавек, якому можа былі аказаць дапамогу, гінуў. Таму не зацягвайце гэты працэс, звяртайцеся да спецыяліста.

«Прамуноліно падрыхтавала Святлана БАРЫСЕНКА, Вольга ШАЎКО.»

РЫЭЛТАРЫ СТАЛІ НАХАБНЫМІ

Спецыялісты Камітэта дзяржаўнага кантролю Віцебскай вобласці правярылі дзейнасць рыэлтарскіх арганізацый. Пацкаваліся, якія выконваюць патрабаванні, зацверджаныя Указам Прэзідэнта ў пачатку 2006 года ў мэтак абароны праваў і законных інтарэсаў спажывцоў.

Высветлілася, што многія такія арганізацыі не прытрымліваюцца правілаў. Прадугледжана, што з гэтага года рыэлтарскія арганізацыі пату за паслугі павінны браць за фактычны час, патрачаны на выкананне кожнай работы ў гадзінах, з улікам кошту гадзіны. Але ж такія арганізацыі прад'яўляюць плату спажывцам на падставе актаў выкананых работ з указаннем у іх толькі агульнага кошту работ без раздурчковай віды і часу выканання. Кошт работ, згодна з актамі, дасягае 1,5 мільёна рублёў за аб'ект здаекі, з якіх большую частку аплачывае прадавец кватэры.

Нават у выпадку ўзагоднення спажывцамі з рыэлтарскімі арганізацыямі колькасць часу, патрачанага на выкананне нейкай работы, яны падліваюць такую колькасць часу, выкананне якога рыэлтары дакументальна пацвердзіць не могуць. Падчас праверкі ўстаноўлена, што рыэлтарскія арганізацыі фактычна не ўдзельнічаюць у зборы дакументаў для здаекі. Так, з 16 кватэр, прадаць якія дапамагла адна рыэлтарская кантора і ў паўгоддзі 2007 года, у ходзе праверкі дакументальна пацверджана, што дакументы па 12 кватэрах сабралі і ўласнікі. Тым самым рыэлтарская арганізацыя не сабрала дакументы па гэтых кватэрах, але ж, тым не менш, спажывцы аплацілі за яе выкананне па 488 тысяч рублёў.

Нават у выпадку ўзагоднення спажывцамі з рыэлтарскімі арганізацыямі колькасць часу, патрачанага на выкананне нейкай работы, яны падліваюць такую колькасць часу, выкананне якога рыэлтары дакументальна пацвердзіць не могуць. Падчас праверкі ўстаноўлена, што рыэлтарскія арганізацыі фактычна не ўдзельнічаюць у зборы дакументаў для здаекі. Так, з 16 кватэр, прадаць якія дапамагла адна рыэлтарская кантора і ў паўгоддзі 2007 года, у ходзе праверкі дакументальна пацверджана, што дакументы па 12 кватэрах сабралі і ўласнікі. Тым самым рыэлтарская арганізацыя не сабрала дакументы па гэтых кватэрах, але ж, тым не менш, спажывцы аплацілі за яе выкананне па 488 тысяч рублёў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

АМАЛЬ ДЭТЭКТЫЎНАЯ ГІСТОРЫЯ

Вольга Тарасевіч праводзіць прэзентацыі сваіх дэтэктываў — беларускія дэтэктыўшчыкі паціскаюць плячыма

Прэзентацыя кніг Вольгі Тарасевіч выклікала ў чытачоў публічны шэраг пытанняў. Па адказам яны зварнуліся да беларускіх аўтараў дэтэктываў.

Вольга Тарасевіч прапанавала сабе чытаць як першую беларускую пісьменніцу-аўтара дэтэктываў. Ці сапраўды гэтая ніша ў беларускай літаратуры не была занята?

Людміла РУБЛЕЎСКАЯ, літаратурны аглядаліны газеты «СБ. Беларусь сегодня»:

— Абвясціць сабе першым — добры пяр-ход. Толькі ўзнікае пытанне: гэта ад няведання альбо свядомае нахабства? Нібыта не было хоць бы за апошнія некалькі гадоў дэтэктываў «у чытацкай выглядзе» Аксана Бялзнецкая, Наталі Бабінай, Евы Векнавец, не кажучы ўжо пра шматлікія творы з элементам дэтэктыва. З іншага боку, а з і з'яўляюцца дэтэктывы Вольгі часткай беларускай літаратуры?

Нацыянальная літаратура — гэта не проста матэрыял для сюжэта. Калі Рамэн Гары напісаў раман пра падзеі ў Лацінскай Амерыцы, ён жа не стаў ад гэтага лацінаамерыканскім пісьменнікам? Баюся, гаворка можа ісці толькі пра чарговы сегмент рускамоўнага масавага чыта, сегмент, у маштабе сусветнай рускамоўнай аўдыторыі незвычайна. Асноўна — патрэба ў шэрагу «першай беларускай дэтэктыўшчыцы».

Аксана БЯЗДЗЕПКА, выкладчыца факультэта журналістыкі БДУ:

— У беларускім кантэксце доўгі час было несалідна пазіцыянаваць сабе як аўтара дэтэктываў. Ёсць безліч розных меркаванняў: «Быць аўтарам дэтэктываў — гэта кліймо», «Дэтэктыў — не літаратура». Тым не менш, тэксты з дэтэктыўнымі элементамі з'яўляліся. Калі казаць не навіта пра жанчын, якія пісалі дэтэктыўныя апавесці ці апавяданні, то варта згадаць Л. Рублеўскую, З. Дудзюк, Е. Векнавец, Л. Адамовіч, В. Кадзетава, Т. Сабосіку (апошняя, праўда, калектыўны псеўданім, але жаночы). Так што Вольга Тарасевіч, натуральна, не першая беларуская дэтэктыўшчыца, але гэта не значыць, што ёй ніяма месца. Месца якраз ёсць. Жанчын дэтэктыўшчыцаў у нас сапраўды няшмат, як няшмат аўтараў дэтэктываў наогул.

Пісьменнік стаіць перад выбарам: альбо ён будзе мець належную рэпутацыю (ад якой да прызнання ў сапраўднай літаратуры два крокі), альбо ён будзе пісаць дзесяць грошай. Прынамсі, папулярнасць дэтэктываў у Расіі, Амерыцы і г.д. тлумачыцца ў першую чаргу фінансавым паспяховам выдання. У беларускай літаратуры попыт ствараюць не столькі чытачы, колькі людзі, якія маюць дачыненне да жан-

равай палітыкі літаратурных часопісаў. Атрымліваюцца зачараванае кола: тыя, хто чытаюць па-беларуску, не чытаюць дэтэктываў, а тыя, хто чытаюць дэтэктываў, не чытаюць па-беларуску. Але дэтэктывы ўсё адно пісаліся і пішуча яшчэ і з любові да жанру. Калі казаць пра беларускіх рускамоўных аўтараў, то мае сэнс спрабаваць сілы ў дэтэктыўным жанры толькі ў тым выпадку, калі разлічваецца на кірыны рынак Расіі.

Ніхто з беларускіх дэтэктывістаў не пазіцыянаваў сабе «першай» з банальнай прычыны: ніхто не спадзяваўся на высокую рэнтабельнасць і адпаведна не клапатліва пра рэкламу. Ярыя свярджалі пра нібыта першыства, неабходна з пункту гледжання піару. Прыгадаем, як расіяне ўхваліліся за міліцыйскія дэтэктыўныя жанры толькі ў тым выпадку, калі разлічваецца на кірыны рынак Расіі.

Ніхто з беларускіх дэтэктывістаў не пазіцыянаваў сабе «першай» з банальнай прычыны: ніхто не спадзяваўся на высокую рэнтабельнасць і адпаведна не клапатліва пра рэкламу. Ярыя свярджалі пра нібыта першыства, неабходна з пункту гледжання піару. Прыгадаем, як расіяне ўхваліліся за міліцыйскія дэтэктыўныя жанры толькі ў тым выпадку, калі разлічваецца на кірыны рынак Расіі.

А.Б.: Так, праз дэтэктыў можна і варта выхоўваць. Я пісала пра тую «культурную кантрабанду» ў сваёй кнізе «Ліўша на тэнісным корце» (студэнцкае і даследавала дэтэктывы, адначасова паспрабаваўшы і пісаць і адразу аналізаваць, дарэчы, кніга тая 2002 года выдання). У манарфіі «Разам і пасобіцы: Таварыства «Тутэйшыя» (2003 г.) я разглядала сярэд іншага дэтэктыўны сярэду Таварыства, які напрыканцы XX ст. «адгукнуліся» на вядомы заклік Караткевіча. Справа ў тым, што беларуская дэтэктыўная літаратура якраз і вызначаецца спецыфічнымі гістарычнымі творамі. Забылі мы з-за помсты ці грошай інтэрнацыянальна, а спецыфіка нашых гістарычных дэтэктываў выяўляецца найперш у ідэйных матывах злучэнстваў, і менавіта таму гэтыя тэксты могуць быць чужымі ці малавядомымі для чытача, не знаёмых з беларускай гісторыяй.

Выданне дэтэктываў — прыбытковы занятак?

Л.Р.: Можна быць, калі-небудзь я гэта зразумею.

А.Б.: У Беларусі — не, у Расіі — так. Асабліва калі аўтар мае творчыя ці тэхнічныя магчымасці выдаваць не менш за дзве кнігі на год. Каб не забылі.

Розніца ў адно слоў.

І тысячы асобнікаў
Віктар ПРАЎДЗІН, галоўны рэдактар выдавецтва «Мастацкая літаратура», пісьменнік са шматгадовым стажам працы ў праваахоўных органах:

— Кожны чалавек мае права абвясціць сабе тым ці іншым. Прыгадаем гісторыю — узяў Ілжэдзімтрый і абвясціў сабе царом. Узбагладзіў усё, Маскву нават захапіў, а чым гэта скончылася? Каб называць сабе першым, трэба папярэдне не зрабіць хоць бы невялікі агляд на мінулае. Калі Вольга Тарасевіч

— першая жанчына дэтэктыўшчыца, куды падаць Зінаіду Дудзюк ці Людмілу Рублеўскую, якія не толькі пішучы дэтэктывы, але і выдаюць іх у Беларусь? Так, у «Мастацкай літаратуры» ў 2005 годзе ў серыі «Сучасныя беларускія дэтэктыў» выйшла кніга Рублеўскай «Парсцёнак апошняга імператара». Казаць, што ў нас дэтэктывы не друкуюцца, нельга — друкуем, цэлую серыю запачаткавалі цудоўнай кнігай «Карона Вітаўта Вялікага».

З расійскімі выдавецтвамі быў у мяне такі вопыт: у свой час я адправіў у Маскву рускамоўны пераклад рамана, які ў нас пабачыў свет па-беларуску. Яго пагадзіліся апублікаваць, калі змяню адно слова з гэтай вялікай, у 20 выдавецкіх аркушаў, кнігі — прапанаваў імямяны Мінск на Маскву. Я адмовіўся. Некаторыя пісьменнікі пасля казалі мне, што я дурыні, не хачу зарабіць грошы. Але я лічу так: калі напісаў пра Мінск, Браслаў, Плесчаніцы, Шароўшчыну, пра наш беларускі штурм, пра менталітэт нашых людзей, уздымаў пэўныя гістарычныя пытанні, то жанр дэтэктыва проста пакладзены на гэта як сюжэтаўтваральна сетка. Чытаецца такая кніга лёгка, запамінаецца добра — чытачу спачатку цікава, як разгорнуцца падзеі, пасля хачацца паспрабавацца з аўтарам. Дэтэктыў — гэта прывабная гісторыя з таемніцай, што напрыканцы ці раскрываецца, ці не, у залежнасці ад таленту аўтара. Калі Вольга Тарасевіч зыравае сабе першай — гэта яе пяр, ну і хай будзе першай, толькі вырашаны не ёй, а чытачам. Некаторыя нашы літаратары нават самі сабе абвясчаюць «народнымі пісьменнікамі Беларусі», кожны набывае папулярнасць, як можа. Ведаецца, як стала супервядомай адна слявачка з ЗША? Падчас выступу яна скончыла са сцэны на калені аднаму мільярду і папісала на яго — імгненна стала знакамітай.

«Мастацкая літаратура» — дзяржаўнае выдавецтва, у нас вельмі трое адроб аўтараў. Беларускі чытаць разумны, яму трэба выказваць павагу добрай літаратуры, і не берчы па неадкладную выгаду. Кнігамі нізкай мастацкай вартасці мы не займаемся — калі ў іх аўтара ёсць грошы і жаданне быць апублікаваным, ён знойдзе сабе выдавецтва. Рынкуем па адным-два дэтэктывы ў год па адной прычыне — больш іх няма, прынамсі, тую ўзроўню, які нас задавальняе. У першым квартале наступнага года будзем выдаваць у дэтэктыўнай серыі апавяданні Леаніда Маркава. Сёлета выйшла кніга Сяргея Тарашкевіча «Сіндром выгорання», выйшла ў перакладзе на рускую мову раман Віктара Праўдзіна «Танцавальны маршан». За два месцы гэтыя нашы кнігі разышліся. Наклады ў нас, праўда, невялікія — дзве, дзве

Аўтара!
— Як вы ставіцеся да «літаратурных неграў» як з'явы?» — цікавімся ў Вольгі Тарасевіч.

— У кожнага аўтара свая стылістыка, свае слоўцы, дзякуючы яким нельга памыліцца, што напісанае належыць менавіта гэтай чалавеку. Ісчюбы, пра менталітэт нашых людзей, уздымаў пэўныя гістарычныя пытанні, то жанр дэтэктыва проста пакладзены на гэта як сюжэтаўтваральна сетка. Чытаецца такая кніга лёгка, запамінаецца добра — чытачу спачатку цікава, як разгорнуцца падзеі, пасля хачацца паспрабавацца з аўтарам. Дэтэктыў — гэта прывабная гісторыя з таемніцай, што напрыканцы ці раскрываецца, ці не, у залежнасці ад таленту аўтара. Калі Вольга Тарасевіч зыравае сабе першай — гэта яе пяр, ну і хай будзе першай, толькі вырашаны не ёй, а чытачам. Некаторыя нашы літаратары нават самі сабе абвясчаюць «народнымі пісьменнікамі Беларусі», кожны набывае папулярнасць, як можа. Ведаецца, як стала супервядомай адна слявачка з ЗША? Падчас выступу яна скончыла са сцэны на калені аднаму мільярду і папісала на яго — імгненна стала знакамітай.

«Мастацкая літаратура» — дзяржаўнае выдавецтва, у нас вельмі трое адроб аўтараў. Беларускі чытаць разумны, яму трэба выказваць павагу добрай літаратуры, і не берчы па неадкладную выгаду. Кнігамі нізкай мастацкай вартасці мы не займаемся — калі ў іх аўтара ёсць грошы і жаданне быць апублікаваным, ён знойдзе сабе выдавецтва. Рынкуем па адным-два дэтэктывы ў год па адной прычыне — больш іх няма, прынамсі, тую ўзроўню, які нас задавальняе. У першым квартале наступнага года будзем выдаваць у дэтэктыўнай серыі апавяданні Леаніда Маркава. Сёлета выйшла кніга Сяргея Тарашкевіча «Сіндром выгорання», выйшла ў перакладзе на рускую мову раман Віктара Праўдзіна «Танцавальны маршан». За два месцы гэтыя нашы кнігі разышліся. Наклады ў нас, праўда, невялікія — дзве, дзве

«Мастацкая літаратура» — дзяржаўнае выдавецтва, у нас вельмі трое адроб аўтараў. Беларускі чытаць разумны, яму трэба выказваць павагу добрай літаратуры, і не берчы па неадкладную выгаду. Кнігамі нізкай мастацкай вартасці мы не займаемся — калі ў іх аўтара ёсць грошы і жаданне быць апублікаваным, ён знойдзе сабе выдавецтва. Рынкуем па адным-два дэтэктывы ў год па адной прычыне — больш іх няма, прынамсі, тую ўзроўню, які нас задавальняе. У першым квартале наступнага года будзем выдаваць у дэтэктыўнай серыі апавяданні Леаніда Маркава. Сёлета выйшла кніга Сяргея Тарашкевіча «Сіндром выгорання», выйшла ў перакладзе на рускую мову раман Віктара Праўдзіна «Танцавальны маршан». За два месцы гэтыя нашы кнігі разышліся. Наклады ў нас, праўда, невялікія — дзве, дзве

«Мастацкая літаратура» — дзяржаўнае выдавецтва, у нас вельмі трое адроб аўтараў. Беларускі чытаць разумны, яму трэба выказваць павагу добрай літаратуры, і не берчы па неадкладную выгаду. Кнігамі нізкай мастацкай вартасці мы не займаемся — калі ў іх аўтара ёсць грошы і жаданне быць апублікаваным, ён знойдзе сабе выдавецтва. Рынкуем па адным-два дэтэктывы ў год па адной прычыне — больш іх няма, прынамсі, тую ўзроўню, які нас задавальняе. У першым квартале наступнага года будзем выдаваць у дэтэктыўнай серыі апавяданні Леаніда Маркава. Сёлета выйшла кніга Сяргея Тарашкевіча «Сіндром выгорання», выйшла ў перакладзе на рускую мову раман Віктара Праўдзіна «Танцавальны маршан». За два месцы гэтыя нашы кнігі разышліся. Наклады ў нас, праўда, невялікія — дзве, дзве

«Мастацкая літаратура» — дзяржаўнае выдавецтва, у нас вельмі трое адроб аўтараў. Беларускі чытаць разумны, яму трэба выказваць павагу добрай літаратуры, і не берчы па неадкладную выгаду. Кнігамі нізкай мастацкай вартасці мы не займаемся — калі ў іх аўтара ёсць грошы і жаданне быць апублікаваным, ён знойдзе сабе выдавецтва. Рынкуем па адным-два дэтэктывы ў год па адной прычыне — больш іх няма, прынамсі, тую ўзроўню, які нас задавальняе. У першым квартале наступнага года будзем выдаваць у дэтэктыўнай серыі апавяданні Леаніда Маркава. Сёлета выйшла кніга Сяргея Тарашкевіча «Сіндром выгорання», выйшла ў перакладзе на рускую мову раман Віктара Праўдзіна «Танцавальны маршан». За два месцы гэтыя нашы кнігі разышліся. Наклады ў нас, праўда, невялікія — дзве, дзве

«Мастацкая літаратура» — дзяржаўнае выдавецтва, у нас вельмі трое адроб аўтараў. Беларускі чытаць разумны, яму трэба выказваць павагу добрай літаратуры, і не берчы па неадкладную выгаду. Кнігамі нізкай мастацкай вартасці мы не займаемся — калі ў іх аўтара ёсць грошы і жаданне быць апублікаваным, ён знойдзе сабе выдавецтва. Рынкуем па адным-два дэтэктывы ў год па адной прычыне — больш іх няма, прынамсі, тую ўзроўню, які нас задавальняе. У першым квартале наступнага года будзем выдаваць у дэтэктыўнай серыі апавядан

